

Galimybė visuomenei susipažinti su dokumentais 2021 m.

Europos Parlamento
metinė ataskaita

PE 730.712/BUR/ANN.

Skaidrumo skyrius

Vadovybės generalinis direktoratas
Europos Parlamentas
2022 m. kovo mėn.

PRATARMĖ

Nuo 2001 m. gruodžio 3 d. Parlamentas, Taryba ir Komisija taiko Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su jų turimais dokumentais.

Vadovaujantis šio reglamento 17 straipsnio 1 dalimi, kiekviena institucija turi paskelbti ankstesnių metų ataskaitą, įskaitant atvejų, kai visuomenei nebuvo leista susipažinti su dokumentais, skaičių, tokio atsisakymo priežastis ir į registrą neįtrauktų slapto pobūdžio dokumentų skaičių.

Remiantis Parlamento Darbo tvarkos taisyklių 122 straipsnio 6 dalimi, Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 17 straipsnio 1 dalyje nurodytą metinę ataskaitą tvirtina Parlamento Biuras.

METODAI

Parlamento 2021-ųjų metinė ataskaita parengta vadovaujantis šiais principais:

- duomenys apie dokumentus, kurių buvo prašyta, susiję tik su konkrečiais dokumentais;
- sprendimai leisti iš dalies susipažinti su dokumentu laikomi patenkintomis paraiškomis;
- pakartotinės paraiškos gali reikšti tai, kad iš pradžių buvo nuspręsta neleisti susipažinti su dokumentu arba leisti su juo susipažinti iš dalies;
- pakartotinės paraiškos metai nustatomi pagal pirmos pateiktos paraiškos užregistravimo datą.

RODYKLĖ

<i>Santrauka</i>	4
<i>I SKYRIUS 2021 m. paraiškos leisti susipažinti su dokumentais vadovaujantis Reglamentu (EB) Nr. 1049/2001</i>	5
A) Parlamento viešasis dokumentų registras.....	5
B) Duomenys apie paraiškas dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais	6
C) Pačių pareiškėjų deklaruotos aplinkybės.....	9
<i>II SKYRIUS Tendencijos ir specifiniai aspektai</i>	11
A) Paraiškos dėl galimybės susipažinti su trilšalio dialogo dokumentais.....	11
B) Paraiškos dėl galimybės susipažinti su dokumentais, susijusiais su Parlamento narių profesiniu sąžiningumu	12
<i>III SKYRIUS Europos ombudsmenui pateikti skundai ir teismo bylos</i>	14
A) Ombudsmenas.....	14
Skundas Nr. 1542/2021, ES ir Kinijos draugystės grupė.....	14
B) Teisminė peržiūra.....	14
Byla T-174/21, <i>Agrofert prieš Parlamentą</i>	14
Byla T-421/17 (apeliacinis skundas C-761/18 P), <i>Leino-Sandberg prieš Parlamentą</i>	15
<i>Baigiamosios pastabos</i>	16

Europos Parlamento 2021-ųjų metinė ataskaita dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais (Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 17 straipsnis)

Santrauka

Skaičiai

- 2021 m. gruodžio 31 d. registro duomenų bazėje buvo 850 174 nuorodos, palyginti su 820 061 nuoroda pernai metų pabaigoje.
- 2021 m. Parlamento viešo registro interneto svetainėje apsilankė 26 215 skirtingų naudotojų. Per tą patį laikotarpį 499 paraiškos Parlamentui buvo pateiktos naudojantis internetine paraiškos forma, e. paštu arba laišku: tai apytiksliai 13 proc. daugiau nei 2020 m.
- 133 iš 499 paraiškų buvo susijusios su anksčiau neviešintais dokumentais.
- 2021 m. bendras patenkintų paraiškų skaičius buvo 95 proc.
- 24 atvejais Parlamentas atsisakė leisti susipažinti dokumentais – daugiausia dėl to, kad buvo prašoma administracinių dokumentų ir dokumentų, susijusių su Europos Parlamento nariais.
- Galimybę iš dalies susipažinti su prašytais dokumentais Parlamentas suteikė 8 kartus.
- Pakartotinių paraiškų skaičius, palyginti su 2020 m., šiek tiek padidėjo – per metus pateiktos devynios tokios paraiškos.

Tendencijos

- Pareiškėjai parodė didesnę susidomėjimą išlaidomis, kurias Parlamento nariai patyrė eidami savo pareigas: trečdalis nepatenkintų paraiškų dėl dokumentų buvo susijusios su pavienių Parlamento narių išmokomis.
- Pareiškėjai ir toliau rodė didelį susidomėjimą tarpinstitucinėmis derybomis dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, o trišalio dialogo daugiaskilčių lentelės ir kiti trilogo dokumentai buvo didžiausia anksčiau neatskleistų prašomų dokumentų kategorija.

I SKYRIUS 2021 m. paraiškos leisti susipažinti su dokumentais vadovaujantis Reglamentu (EB) Nr. 1049/2001

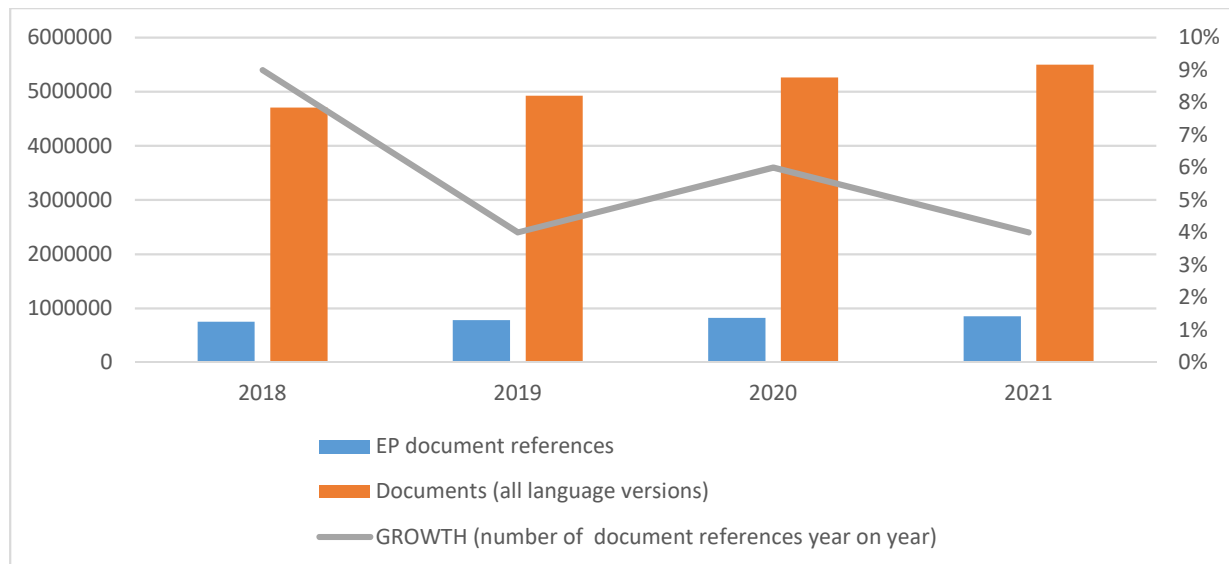
Šiame skyriuje aptariami skaičiai ir statistika leidžia įvardyti tendencijas, susijusias su galimybe visuomenei susipažinti su dokumentais. Taip visuomenė gali susidaryti išsamų vaizdą, kaip Parlamentas įgyvendina Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001.

A) **Parlamento viešasis dokumentų registras**

Parlamento dokumentų viešasis registras buvo sukurtas 2002 m., siekiant užtikrinti dar didesnę skaidrumą ir sudaryti visuomenei sąlygas lengviau susipažinti su institucijos dokumentais, kaip reikalaujama Reglamente (EB) Nr. 1049/2001. Jame sukauptos visos nuorodos į tiesiogiai prieinamus dokumentus, kurių dauguma yra teisėkūros dokumentai, tačiau, kai įmanoma, – ir kitų kategorijų dokumentai. Be to, jis apima portalą paraiškoms dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais, kurie nėra prieinami tiesiogiai, pateikti.

2021 m. gruodžio 31 d. dokumentų nuorodų skaičius registro duomenų bazėje siekė 850 174 (jei skaičiuotume versijas įvairiomis kalbomis, dokumentų skaičius siektų 5 497 092), o tai yra beveik 4 proc. daugiau nei ankstesniais metais. Viešajame registre neužregistruotas nėra vienas slapto pobūdžio dokumentas, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 9 straipsnyje.

1 pav. **Parlamento dokumentų viešojo registro raida**

Viešą dokumentų registro svetainę 28 936 kartus aplankė 26 215 skirtingų naudotojų. Šie duomenys neapima dokumentų, su kuriais susipažinta naudojantis kitomis platformomis, susietomis su registro duomenų baze, įskaitant Parlamento komitetų ir Parlamento ekspertų grupių interneto svetaines.

Praktiškai visus Parlamento dokumentų viešojo registro dokumentus galima tiesiogiai atsisiųsti iš interneto svetainės, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 1049/2001

12 straipsnyje, kuriuo remiantis institucijos turi pasirūpinti, kad dokumentai būtų kuo labiau tiesiogiai prieinami visuomenei. Paraiškas dėl dokumentų, kurie nėra prieinami tiesiogiai, galima pateikti užpildant internetinę paraiškos formą¹ arba e. paštu.

B) Duomenys apie paraiškas dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais

2021 m. Parlamentas gavo 499 paraiškas, pateiktas internetiniame paraiškų pateikimo portale, e. paštu arba laišku. 276 iš jų buvo susijusios su konkrečiai įvardytais dokumentais, o 223 – su neapibrėžtu dokumentų skaičiumi.

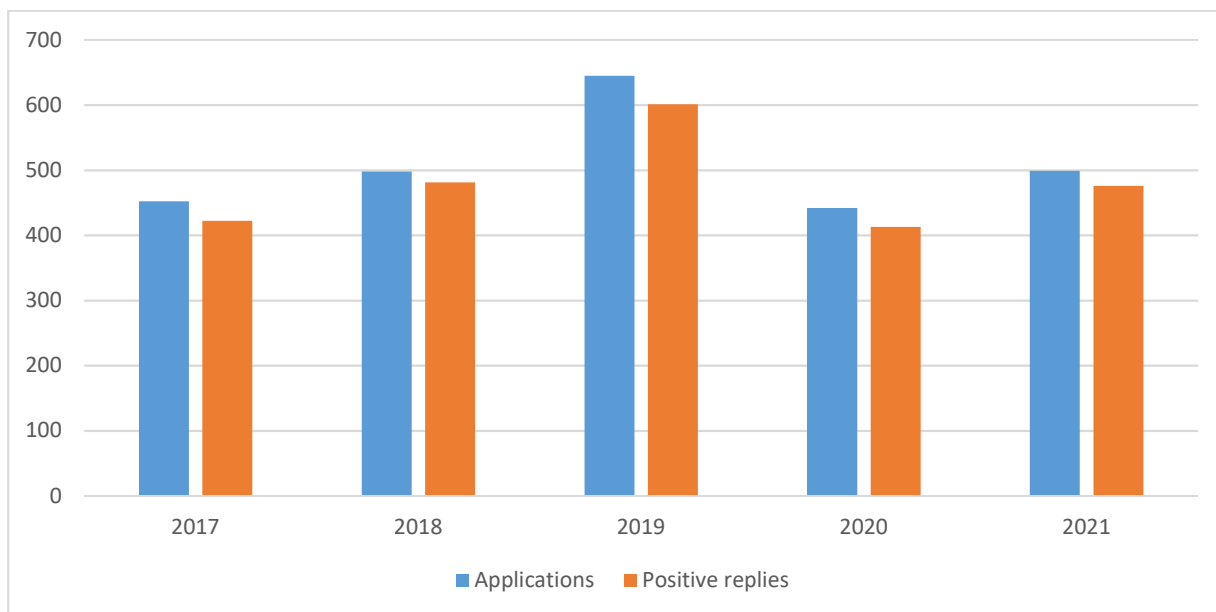
Pagal Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 4 straipsnio 4 dalį kitos institucijos konsultavosi su Parlamentu dėl 19 paraiškų suteikti galimybę susipažinti su dokumentais, kuriuos parengė ar bent iš dalies parengė Parlamentas. Aštuonios iš šių konsultacijų vyko dėl dokumentų, susijusių su tarpinstitucinėmis derybomis dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų. Tuo tarpu Parlamentas išnagrinėjo daugiau kaip 73 paraiškas, dėl kurių reikėjo konsultuotis su kitomis institucijomis, nes Parlamentui nebuvo aišku, ar prašomi dokumentai, parengti arba bent iš dalies parengti kitoje institucijoje, gali būti atskleisti, ar ne. Daugelis šių paraiškų buvo susijusios su trišalio dialogo dokumentais.

Dauguma per metus gautų paraiškų buvo susijusios su galimybe susipažinti su teisėkūros (46 proc.) ir administraciniais (10 proc.) dokumentais, taip pat su Parlamento nariais ir jų veikla (10 proc.). Kalbant apie svarbias pakategoras, 32 proc. visų per metus gautų paraiškų buvo prašoma leisti visuomenei susipažinti su trišalio dialogo dokumentais, o 6 proc. visų paraiškų buvo susijusios su dokumentais, tiesiogiai susijusiais su Parlamento narių profesiniu sąžiningumu, be kita ko, su lobistų indėlio gavimu, prašymų atlyginti išlaidas tvarkymu ir Europos Parlamento narių elgesio kodekso finansinių interesų ir interesų konfliktų klausimais (toliau – Elgesio kodeksas) laikymusi.

2021 m. Parlamentas patenkino 476 iš 499 gautų paraiškų. Šis skaičius apima 8 atvejus, kuriais galimybė susipažinti su prašomu dokumentu buvo suteikta iš dalies.

¹ <https://www.europarl.europa.eu/RegistreWeb/requestdoc/secured/form.htm?language=LT>

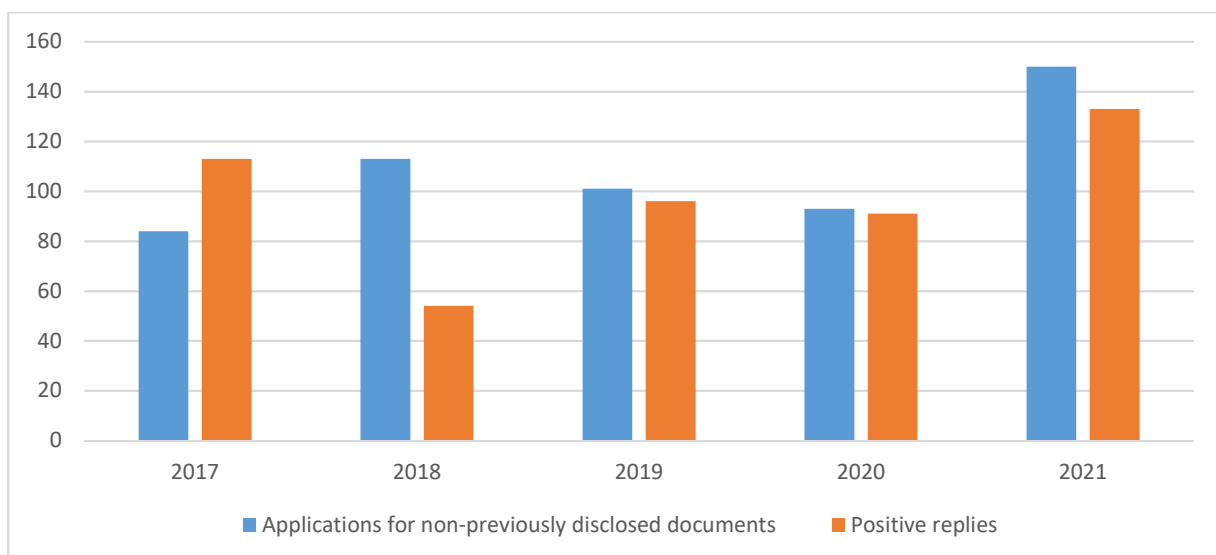
2 pav. **Pateiktų ir patenkintų paraiškų skaičius**

150 iš 499 paraiškų buvo susijusios su anksčiau neviešintais dokumentais. 133 paraiškose buvo atskleisti 1153 tokie dokumentai, t. y. panašiai, kiek praėjusiais metais.

Dauguma paraiškų dėl anksčiau neatskleistų dokumentų buvo susijusios su trišalio dialogo derybomis (49 proc.), „visais dokumentais“ tam tikra tema, administraciniais dokumentais ir valdymo organų dokumentais (19 proc.), peticijomis (10 proc.) ir komitetų bei delegacijų dokumentais (6 proc.).

3 pav. **Paraiškų dėl dokumentų, su kuriais anksčiau nebuvo leista susipažinti, ir patenkintų paraiškų skaičius**

Vadovaujantis Biuro sprendimo dėl visuomenės galimybę susipažinti su Europos Parlamento dokumentais reglamentuojančių nuostatų² 12 straipsnio 3 dalimi, pradiniu

² 2001 m. lapkričio 28 d. Biuro sprendimas dėl visuomenės galimybę susipažinti su Europos Parlamento dokumentais reglamentuojančių nuostatų (OL C 216, 2011 7 22, p. 19).

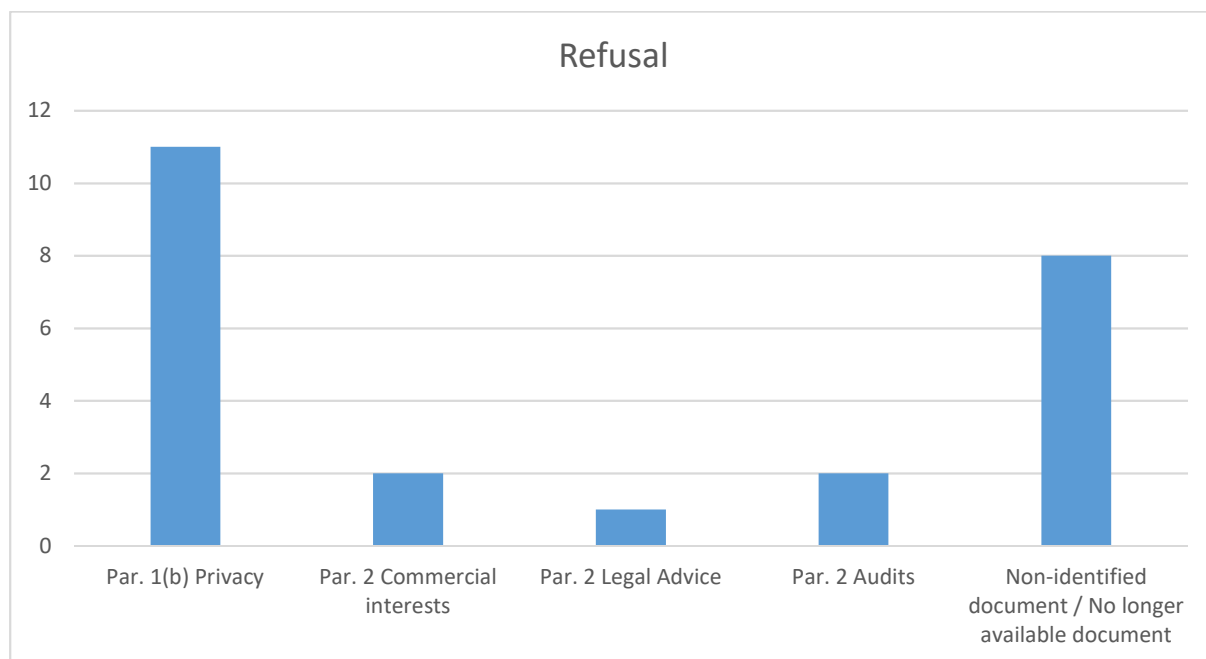
lygiu priimtas 32 sprendimas dėl 2021 m. užregistruotų paraiškų, kuriuo buvo neleista susipažinti su dokumentais arba leista su jais susipažinti iš dalies (atitinkamai 24 ir 8 atvejais).

Sprendimai neleisti visuomenei susipažinti su dokumentais arba suteikti galimybę iš dalies susipažinti su dokumentais buvo susiję su įvairiomis temomis ir dokumentais. Aštuoni sprendimai buvo susiję su išmokomis, kuriomis gali naudotis Europos Parlamento nariai. Be to, 6 sprendimai buvo susiję administraciniais dokumentais, o 4 – su teisinėmis nuomonėmis.

Pateiktos 9 kartotinės paraiškos³. Aštuoniais atvejais institucija patvirtino savo pradinę poziciją, o vienu atveju buvo suteikta visa galimybė susipažinti su dokumentais patvirtinamuoju lygmeniu.

Aštuoniais atvejais atsisakyta suteikti galimybę susipažinti su dokumentais dėl to, kad atitinkamoje paraiškoje buvo prašoma leisti susipažinti su dokumentais, kurių neturi Parlamentas, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 2 straipsnio 3 dalyje. Priešingu atveju sprendimuose buvo remiamasi keliomis išimtimis, visų pirma asmenų privatumo ir neliečiamumo apsauga (Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies b punktas), inspekcijų, tyrimų ir audito tikslu (Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečia įtrauka), trečiųjų šalių komerciniais interesais (Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies) ir teisine konsultacija (Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies antra įtrauka).

4 pav. **Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 4 straipsnyje numatytų išimčių taikymas**

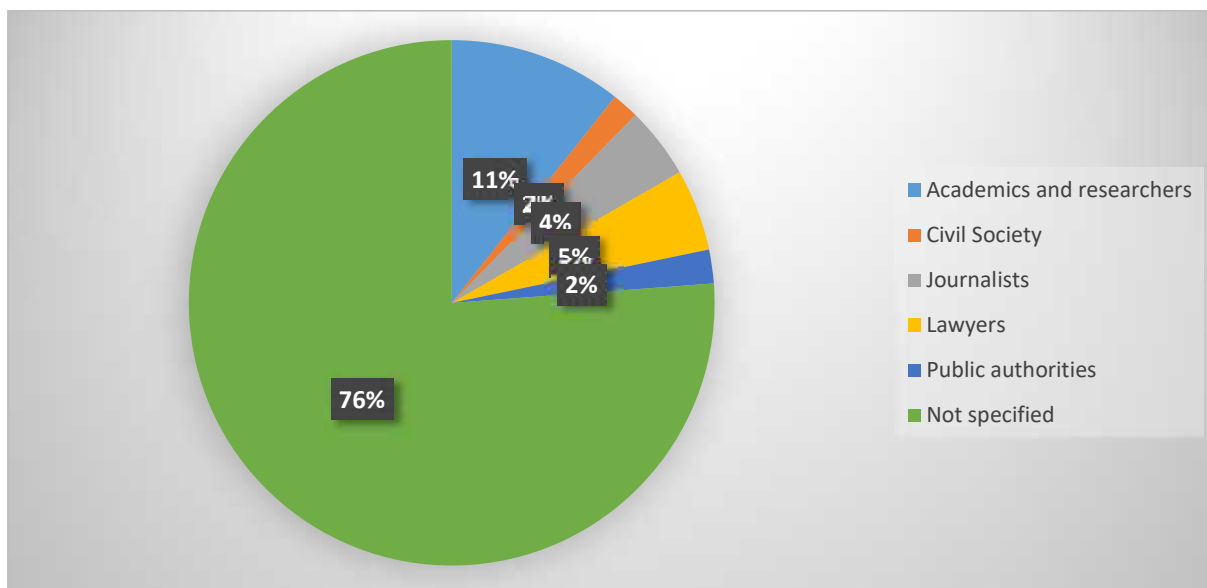
Apibendrinant galima teigti, kad bendras Parlamento patenkintų paraiškų skaičius išliko aukštas ir viršijo 95 proc., Parlamentas suteikė galimybę susipažinti su dokumentais, su kuriais anksčiau negalėjo susipažinti visuomenė, pagal 89 proc. paraiškų.

³ Visiško arba dalinio atsisakymo leisti susipažinti su dokumentu atveju galima pateikti pakartotinę paraišką ir paprašyti institucijos peržiūrėti savo poziciją (Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 7 straipsnio 2 dalis).

C) Pačių pareiškėjų deklaruotos aplinkybės⁴

Akademikai ir tyrėjai 2021 m. taip pat ir toliau sudarė didžiausią pareiškėjų dalį (daugiau kaip 11 proc. pareiškėjų priklausė šiai kategorijai), po jų sekė teisininkai, kurie pateikė apie 5 proc. paraiškų. 2021 m. žurnalistai sudarė 4 proc. pareiškėjų.

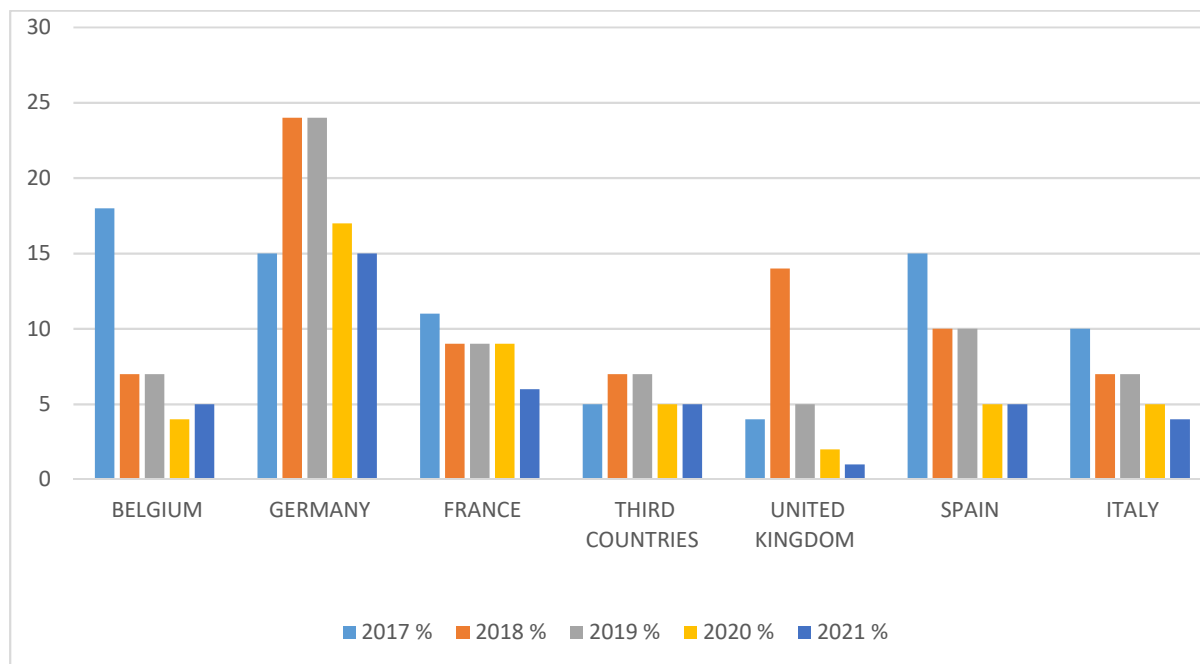
5 pav. Pareiškėjų profesinė patirtis 2021 m.

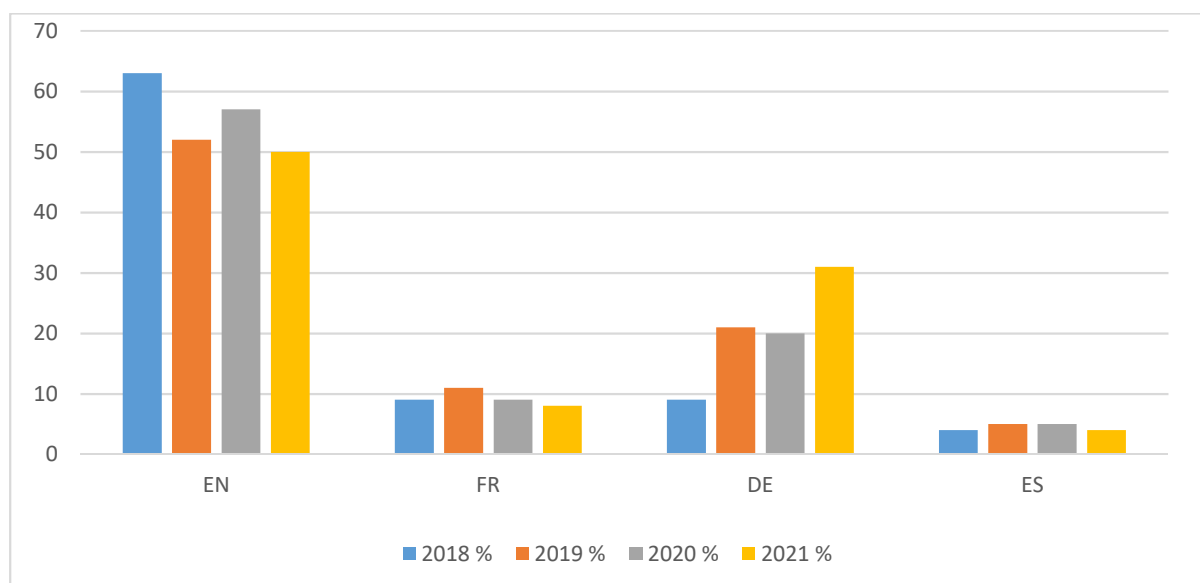
Parlamento žiniomis, geografinis paraiškų pasiskirstymas tarp valstybių narių kiek pasikeitė. Nors 42 proc. paraiškų nebuvo nurodyta pareiškėjo gyvenamosios vietos šalis, apie 15 proc. visų paraiškų pateikė pareiškėjai, kurie nurodė esantys Vokietijoje, 6 proc. Prancūzijoje, 5 proc. Belgijoje ir Ispanijoje, dar 4 proc. Italijoje. Pareiškėjų, kurie nurodė esantys trečiųjų šalių rezidentai, skaičius sudarė apie 5 proc. visų paraiškų, įskaitant pirmą kartą Jungtinės Karalystės gyventojus, kurie patys nurodė savo gyvenamąją vietą.

⁴ Duomenys apie pareiškėjų profilį renkami remiantis informacija, kurią pareiškėjai pateikia savo paraiškose. Tačiau, kadangi pagal Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 pareiškėjai neprivalo pateikti informacijos apie savo tapatybę, dalis jų nusprendžia neatskleisti savo profesijos. Tai ypač pasakytina apie e. paštu teikiamas paraiškas.

6 pav. **Geografinis pasiskirstymas**

7 pav. **Kalbinis pasiskirstymas**

Kalba, kuria dažniausiai teikiamos paraiškos, tebėra anglų (50 proc.). Po jos eina vokiečių (31 proc.), prancūzų (8 proc.) ir ispanų (4 proc.) kalbos.

II SKYRIUS Tendencijos ir specifiniai aspektai

2021 m. trečdalis paraiškų buvo susijusios su dokumentais, susijusiais su tarpinstitucinėmis derybomis dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų. Tai reiškia, kad, palyginti su 2020 m. duomenimis, šis skaičius išaugo tris kartus, todėl tebesitęsia ilgalaikės tendencijos nustatyti trišalio dialogo dokumentus kaip aiškų viešojo intereso aspektą. Nors, vertinant absoliučiais skaičiais, paraiškos dėl dokumentų, susijusių su Parlamento narių išmokomis, pateikiamos rečiau, jos sudarė trečdalį visų atmestų paraiškų, o tai rodo, kad ir toliau labai domimasi tema, apie kurią jau pateikiama išsamios viešos informacijos.

A) Paraiškos dėl galimybės susipažinti su trišalio dialogo dokumentais

2021 m. Parlamentas gavo 161 paraišką dėl galimybės visuomenei susipažinti su trišalio dialogo dokumentais, susijusiais su daugiau kaip 250 teisėkūros procedūrų, nors dėl keleto procedūrų pateiktos paraiškos daugiau nei vieną kartą. Kadangi ankstesniais metais jau buvo pateikta paraiškų dėl keleto procedūrų ir atsižvelgiant į tai, kad ne visos teisėkūros procedūros susijusios su derybomis, tik 73 paraiškos dėl trišalio dialogo dokumentų buvo susijusios su dokumentais, su kuriais anksčiau nebuvo galima susipažinti visuomenei, todėl buvo atskleisti 733 dokumentai, susiję su 158 skirtingomis teisėkūros procedūromis. Paraiškos dėl trišalio dialogo dokumentų vis dar buvo didžiausia atskira paraiškų dėl galimybės visuomenei susipažinti su Parlamento gautais dokumentais kategorija ir dėl jų buvo atskleista dauguma dokumentų.

Akademikai ir skaidrumo aktyvistai paprašė didžiosios daugumos trišalio dialogo dokumentų: tai buvo suderintos masinės paraiškos, kuriose daugiausia dėmesio buvo skiriama trišalio dialogo darbotvarkėms ir daugiaskilėms lentelėms. Vienu atveju per Vokietijos informacijos laisvės platformos „FragDenStaat.de“ organizuojamą kampaniją, kuria šios platformos lankytojai buvo skatinami pateikti iš anksto parengtas paraiškas dėl atskirų teisėkūros procedūrų, beveik tuo pačiu metu buvo pateikta paraiškų dėl daugiau kaip 100 teisėkūros procedūrų. Kitu atveju taip pat dėl daugiau kaip 100 teisėkūros procedūrų tuo pačiu metu kreipėsi įvairių Europos universitetų mokslininkų grupė.

Trišalėse daugiaskiltėse lentelėse pateikiamos pradinės Komisijos, Tarybos ir Parlamento derybinės pozicijos trijose atskirose skiltyse, taip pat ketvirtoje skiltyje pateikiami kompromisai, dėl kurių preliminariai susitarta trišalio dialogo susitikimuose, dažnai su pastabomis apie derybų pažangą. Kadangi trišalėse daugiaskiltėse lentelėse pateikiamas Parlamento, Tarybos ir Komisijos turinys, jos yra bendrai parengti dokumentai ir iš esmės institucijai, nagrinėjančiai paraišką dėl galimybės susipažinti su tokiais dokumentais, gali prireikti konsultuotis su kitomis dviem institucijomis, siekiant nustatyti, ar lentelė gali būti atskleista arba ar reikia atsisakyti ją ar jos dalį atskleisti remiantis teisės susipažinti su dokumentais išimtimi. Todėl Parlamentas konsultavosi su kitomis institucijomis dėl 73 paraiškų dėl trišalio dialogo dokumentų. Tuo pat metu aštuonis kartus buvo konsultuojamasi su Parlamentu dėl tokių Tarybos ar Komisijos gautų paraiškų, nurodant, kad pareiškėjai pageidauja, kad Parlamentas pateiktų trišalio dialogo dokumentus.

Institucijų tarpusavio konsultacijos vykdomos pagal Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarnybų sudarytą susitarimo memorandumą, kad būtų greitai vykdomos

konsultacijos pagal Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais 4 straipsnio 4 dalį ir kad būtų išvengta prieštaringų institucijų sprendimų. Vis dėlto šis konsultacijų procesas gali kelti tam tikrų sunkumų.

Kai kurie trišalio dialogo dokumentai, visų pirma daugiaskiltės lentelės, gali būti labai dideli, dažnai pasiekiantys šimtus puslapių, todėl išsamiai juos įvertinti gali trukti gana ilgai. Tai ypač taikytina tais atvejais, kai paraiškos, susijusios su daugybe skirtingų teisėkūros procedūrų, pateikiamos daugiau ar mažiau vienu metu, kaip buvo 2021 m. vasario ir lapkričio mėn., abiem atvejais per savaitę pateikta paraiškų dėl daugiau kaip 100 procedūrų. Todėl pagal Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 7 straipsnio 3 dalį Parlamentas dažnai turėjo pratęsti atsakymo į paraiškas dėl trišalio dialogo dokumentų pateikimo terminą 15 darbo dienų.

Nors daugeliu atvejų Taryba ir Komisija pritarė Parlamento atliktam nagrinėjamų dokumentų vertinimui, šie terminų valdymo sunkumai kartais gali būti dar didesni dėl skirtingų institucijų nuomonių dėl informacijos atskleidimo ir suinteresuotumo laikytis lojalaus bendradarbiavimo principo, nes iš tiesų susitarimo memorandume konkrečiai nenumatytas ginčų sprendimo mechanizmas.

2021 m., tinkamai įvertinęs, Parlamentas visada laikėsi nuomonės, kad nustatyti trišalio dialogo dokumentai galėtų būti visiškai atskleisti ir paskelbti Europos Parlamento viešame dokumentų registre⁵, kartais po to, kai paraštėse nurodyti lenteles parengusių pareigūnų asmens duomenys buvo pašalinti.

B) Paraiškos dėl galimybės susipažinti su dokumentais, susijusiais su Parlamento narių profesiniu sąžiningumu

2021 m. Parlamentas gavo 30 paraiškų, susijusių su Parlamento narių profesiniu sąžiningumu: 11 paraiškų buvo atsisakyta tenkinti, trys paraiškos buvo kartotinės, 16 paraiškų patenkinta. Šios paraiškos daugiausia buvo susijusios su išmokomis, kurias Parlamento nariai gali gauti, kad padengtų išlaidas, kurias jie patiria eidami savo Parlamento nario pareigas, taip pat dėl Parlamento narių ryšių su lobistais ir elgesio kodekso laikymosi, visų pirma kiek tai susiję su pareiga deklaruoti, kad politinė veikla finansuojama iš trečiųjų šalių.

Didelis atmestų paraiškų skaičius iš dalies susijęs su tuo, kad Parlamentas jau teikia išsamią viešą informaciją apie Parlamento narių išmokas ir profesines pareigas, todėl susijusiems neviešiesiems dokumentams dažniau taikomos Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 4 straipsnyje numatytos atskleidimo išimtys. Kita priežastis yra ta, kad dokumentai, susiję su laisvai Parlamento narių vykdyta politine veikla ir laikomi Parlamento narių kabinetuose, nepatenka į Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 taikymo sritį.

Tuo pat metu pareiškėjai buvo linkę prašyti leisti susipažinti su labiau slapto pobūdžio dokumentais, pavyzdžiui, dokumentais, susijusiais su Patariamąjo Parlamento narių elgesio klausimais komiteto tyrimais, arba dokumentais, susijusiais su Parlamento narių ir vietinių padėjėjų sveikatos priežiūros išlaidų kompensavimu arba darbo užmokesčiu.

⁵ Atitinkamos registro nuorodos modeliuojamos pagal procedūros numerį ir yra NEGO_CT(yyyy)xxxx formato, yyyy – metai ir xxxx – eilės numeris.

Atsižvelgiant į tai, kad viešai prieinama išsami informacija apie Parlamento narių turimų viešųjų lėšų sumas ir naudojimo taisykles, ir į tai, kad yra mechanizmas, kuriais užtikrinama, kad šių taisyklių būtų laikomasi laikantis atsakomybės už biudžetą principų, pareiškėjų pasikartojančias paraiškas dėl būtinybės viešai tikrinti individualių išmokų mokėjimą paprastai nusveria su asmens privatumu ir neliečiamumu susiję aspektai. Be to, tai, kad kiekvienais metais parengiama nuo 200 iki 300 dokumentų, susijusių su kiekvieno Parlamento nario išmokomis, reiškia, kad administracinė našta, susijusi su tokių dokumentų nustatymu ir vertinimu, gali būti labai didelė, visų pirma tais atvejais, kai paraiškos teikiamos dėl kelių Parlamento narių, daugelio skirtingų išmokų ar ilgo laikotarpio.

III SKYRIUS Europos ombudsmenui pateikti skundai ir teismo bylos

Europos ombudsmenui teikiami skundai ir teismo bylos, iškeliamos dėl to, kaip Parlamentas įgyvendina Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001, gali būti proga administracijai patobulinti savo praktiką galimybės susipažinti su dokumentais klausimu, kad ir kokie būtų konkrečios procedūros rezultatai. Šiame skyriuje aptariamos 2021 m. ombudsmeno nagrinėtos skundų bylos ir dvi Bendrajame Teisme nagrinėjamos bylos.

A) Ombudsmenas

Skundas Nr. 1542/2021, ES ir Kinijos draugystės grupė

Skundas buvo susijęs su Parlamento atsisakymu leisti susipažinti su keturiais dokumentais, susijusiais su baigtu Patariamojo Parlamento narių elgesio klausimais komiteto tyrimu dėl neoficialios grupės „ES ir Kinijos draugystės grupė“ gautos išorės paramos. Parlamentas savo atsisakymą grindė poreikiu užtikrinti Patariamojo komiteto gebėjimą teikti Pirmininkui operatyvines rekomendacijas dėl galimų Parlamento narių elgesio kodekso pažeidimų, nepažeidžiant Pirmininko prerogatyvos priimti galutinį sprendimą Parlamento vardu ir nepažeidžiant Parlamento narių ir Pirmininko pasitikėjimo santykių.

Skundo pateikėjas atmetė Parlamento išvadas ir teigė, kad turėjo būti suteikta galimybė susipažinti su visais nagrinėjamais dokumentais.

Ombudsmenas pritarė Parlamento vertinimui dėl būtinybės apsaugoti Patariamojo komiteto gebėjimą atlikti tyrimus ir nenustatė netinkamo administravimo atvejo.

B) Teisminė peržiūra

B.1) Naujos bylos

Byla T-174/21, Agrofert prieš Parlamentą

2021 m. kovo mėn. Čekijos bendrovė „Agrofert“ pateikė ieškinį dėl Parlamento sprendimo neleisti visuomenei susipažinti su dokumentais, susijusiais su Komisijos atliktu Čekijoje taikomų valdymo ir kontrolės sistemų auditu, siekiant išvengti interesų konfliktų pagal Reglamentą (ES) Nr. 1303/2013, panaikinimo. Parlamentas sprendimą priėmė glaudžiai konsultuodamasis su Europos Komisija ir remdamasis tuo, kad suteikus galimybę visuomenei susipažinti su dokumentais būtų pakenkta Komisijos tyrimo dėl galimų Čekijos Respublikos padarytų Sąjungos teisės pažeidimų tikslui.

Ieškovas teigia, kad Parlamentas neįrodė, jog dėl galimybės visuomenei susipažinti su atitinkamais dokumentais kiltų konkreti ir reali žala nagrinėjamam tyrimui, nepaisant viršesnio viešojo intereso atskleisti šiuos dokumentus.

Byla nagrinėjama Bendrajame Teisme.

B.2) 2021 m. nebaigtos nagrinėti bylos

Byla T-421/17 (apeliacinis skundas C-761/18 P), *Leino-Sandberg prieš Parlamentą*

2017 m. liepos mėn. ES teisės profesorius pareiškė ieškinį dėl Parlamento sprendimo neleisti susipažinti su 2015 m. liepos 8 d. Parlamento sprendimu, kuriuo suteikiama galimybė iš dalies susipažinti su trišalio dialogo dokumentais, panaikinimo, motyvuodamas tuo, kad suteikus galimybę visuomenei susipažinti su pastaruoju sprendimu būtų pakenkta vykstančiam teismo procesui byloje *De Capitani / Parlamentas (T-540/15)*, kurioje šis sprendimas buvo apskųstas.

2018 m. Bendrasis Teismas nusprendė, kad kadangi ieškovas galiausiai gavo galimybę susipažinti su dokumentu, su kuriuo jis prašė leisti susipažinti, nors jį atskleidė trečioji šalis, ieškinys neteko dalyko ir todėl ieškovas nebebuvo suinteresuotas bylos nagrinėjimu. Dėl šios nutarties ieškovas pateikė apeliacinį skundą Teisingumo Teismui, teigdamas, kad dėl abiejų šių išvadų padaryta teisės klaidų.

2021 m. sausio mėn. Teisingumo Teismas panaikino skundžiamą nutartį ir grąžino bylą Bendrajam Teismui. Jis pritarė apeliacinio skundo pagrindui, kuriuo ieškovas tvirtino, kad ieškinys neliko be dalyko. Teisingumo Teismas nusprendė, kad ieškovas susipažino su ginčijamu dokumentu tik po to, kai jį atskleidė trečiasis asmuo, o Parlamentas ir toliau atsisakė leisti susipažinti su šiuo dokumentu, todėl negalima manyti, kad ieškovas gavo galimybę su juo susipažinti, kaip tai suprantama pagal Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001, ir kad todėl ieškovas nebebuvo suinteresuotas prašyti panaikinti sprendimą vien dėl šio atskleidimo.

Byla nagrinėjama Bendrajame Teisme.

Baigiamosios pastabos

Didelis paraiškų dėl galimybės visuomenei susipažinti su trišalio dialogo dokumentais skaičius ir pasikartojantis paraiškų, susijusių su Parlamento narių profesiniu sąžiningumu, pobūdis rodo sritis, kuriose esama įtampas tarp visuomenės lūkesčių dėl skaidrumo ir Parlamento vykdomo Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 įgyvendinimo.

Šiuo požiūriu vertinant trišalio dialogo dokumentus dažnai reikalingos visų trijų dalyvaujančių institucijų konsultacijos, o vertinant dokumentus, susijusius su Parlamento narių profesiniu sąžiningumu, turi būti atsižvelgiama į aukštus asmens duomenų apsaugos standartus, nustatytus Reglamente (ES) 2018/1725.

Reaguodamas į šiuos iššūkius, Parlamentas ėmėsi veiksmų, kad pagerintų paraiškų dėl trišalio dialogo dokumentų tvarkymo veiksmingumą, ir pasinaudojo paraiškų dėl dokumentų, susijusių su Parlamento narių profesiniu sąžiningumu, teikiamomis galimybėmis didinti informuotumą apie visą viešai prieinamos informacijos apimtį.